

Zalavári Hírmondó

Zalavári Hírmondó

2005. március

Tavaszi

Ejnye, már az esztendőnek
Silány napjai eljönnek,
Itt a kedvetlen tavasz.
Locsos, pocsos minden napja,
Komor a bőjtmás hónapja.
Április csalárd, ravasz.
Sovány szelek süvöltése,
Szárak porral kerengése
Torkot, mellet terhelő,
Huruttal kerül elő.

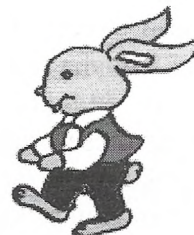
Kinek volna kedve benne!
Bár csak hamar vége lenne
Únalmas óráinak.
Szemem bármerre tekintsen,
Sem gyümölcs se semmi sincsen
Kertem pusztá fáinak.
Mit ér zöldje a szőlőnek,
Ha rajta fürtök nem nőnek,
Mit ér a bimbó, virág,
Ha körtvélyt nem nyújt az ág?

Barmaim, jaj, be soványok,
Elfogyott a takarmányok,
Már sem széna, sem mező,
Ezer az ember szükségé,
Nincs új, elfogyott a régi,
Majd kihúz az éhező.
Óh, bár csak hamar nyár lenne,
E silány tavasz elmenne:
Uram! uram! talán már
Nem is fog már lenni nyár!

/Csokonai Vitéz Mihály/

Locsolóversek

Fakadó rügy, szellő hozta,
Madár szállt az ablakunkra,
Nagy vidáman azt dalolta,
Itt nyílik a legszebb rózsa.
Jószagú a rózsavizem,
Eljöttem, hogy megöntözsem.
Nesze, nesze, rozsaszál,
Soha el ne hervadjál.

Tapsifüles nyuszikának,
Nagyon sok a dolga,
Piros tojást, hímes tojást
Szerteséjjel hordja.
Hordjad, hordjad, kis nyuszikám,
Kéket is, tarkát is,
Nekem is van egy kosaram,
Belefér még száz is.

Tartalom

1. Önkormányzati hírek.....2.old
2. Március 15.....2.old
3. Húsvét.....3.old
4. Márciusi eseménytár.....6.old
5. Közlemény.....6.old

Önkormányzati Hírek

Képviselő-testület soros ülésére 2005. február hó 17. napján került sor, melynek döntései az alábbiak:

Napirendi pont keretén belül a képviselő-testület megtárgyalta és kinyilvánította, hogy **2005. szeptember hó 01. napjától** Dióskál, Egeraracs, Zalaszentmárton Községi Önkormányzatok Képviselő-testületeivel Közoktatási Intézményfenntartó Társulást hoz létre. Az Intézményfenntartó Társulás létrehozásával kapcsolatos - helyi és szakmai szervezetekkel történő - egyeztetések folyamatosak. A fúzió létrehozását követően - 5 éves együttműködés mellett - fejlesztésekre lesz szükség, mely munkákra a fejlesztési pénzekből 10 millió Ft jóváhagyására került sor.

2005. évi költségvetés fontos részét képezi az Üzemi Konyha fejlesztése - mely a fúzió miatt is indokolt. A felújítási munkák költségvetése bruttó 19 millió Ft, melyhez az Önkormányzat 2004. évben 2 millió forint támogatást kapott az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériumtól. Felújításra két önálló ütemben került sor: I. ütem: födém és tetőcsere,
II. ütem: belső technológiai fejlesztések és építészeti munkálatok elvégzése.

Költségvetésen belül kiemelt terület a belterület fejlesztés, Kultúrház, Szent Vendel szobor környéke, és a templom torony felújítása, melyhez összesen: 3 millió Ft támogatást biztosít az egyházközséggel kötött megállapodás alapján.

Az Önkormányzat 2004. évben benyújtott pályázata eredményeként a Környezetvédelmi Program kidolgozása tárgyában 725/e Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert támogatási szerződés aláírására.

A Fejér György Városi Könyvtár részére 120/e Ft pénzeszköz átadás megállapítására került sor, melyből 90/e Ft állománygyarapításra kerül felhasználásra.

Képviselő-testület energetikai fejlesztések megvalósításához járult hozzá, melynek tárgya a Vízmű telep HIDROGLÓBUSZ-torony és a Művelődési Ház nagyterem-színpad vezérlőszekrényének átépítése, melynek költség vonzatát költségvetésében biztosítja.

Fenntartó jóváhagyta a Napköziotthonos Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatát, illetve Házirendjét.

Megkeresés alapján a képviselő-testület hozzájárult ahhoz, hogy a Magyar-Szlovén Baráti Társaság a Cirill-Metód emlékparkban Zalavár-Várszigeten, márvány emlékoszlop műalkotást helyezzen el a benyújtott tervezet alapján.

Értesítjük a lakosságot, hogy
**2005. március hó 19. napján /szombat/
ÜGYFÉLFOGADÁS SZÜNETEL.**

Megértésüket köszönjük!

Március 15.

Ezen a napon a magyar szabadságharc kezdetét ünnepeljük. Március 15-e jelképé vált, nemzetünk szabadságszereteté, szabadság utáni vágyát fejezi ki.

Mi történt 1848 március 15.-én?

A bécsi forradalom híre ösztönző hatással volt a magyar radikális ifjakra is. 15.-én a Pilvax Kör tagjai, élükön Petőfi Sándorral, Jókai Mórral és Vasvári Pállal elhatározták, hogy maguk szereznek érvenyt a sajtószabadságnak. Alig néhányan indultak el Landerer Lajos és Heckenast Gusztáv nyomdájához, ahol cenzúra nél-

kül kinyomtatták az Irinyi József által megfogalmazott 12 pontot, valamint Petőfi lelkesítő költeményét a Nemzeti Dal-t.

Délután nagygyűlést hirdettek a Nemzeti Múzeum elé, ahol már több tízezer ember jelent meg. Itt felolvasták a 12 pontot és Petőfi is elszavalta költeményét.

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

—•••••—

1. Kivadjuk a zsidó szabadságot, consura előléseét.
2. Felelős minisztériumot Buda-Pestön.
3. Árvaközlő országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereg.
6. Közös kulturális élet.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Esküdtök, képviselői egyenlőség alapján.
9. Nemzeti Bank.
10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék előlünk.
11. A politikai státuszok szabadon bocsáttassanak.
12. Unia.

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

Ezután a Várba vonultak, hogy a Helytartótanáccsal elfogadtassák követeléseiket.

Ez teljes mértékben sikerült, így vér nélkül győzött a forradalom. Az összegyűlt tömeg követelésére Táncsics Mihályt is szabadon bocsátották.

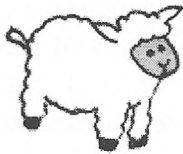
Húsvét

A jeles napok sorában az egyik kiemelkedő ünnepünk a Húsvét, ami a keresztény egyházakban Krisztus feltámadásának ünnepe, egyben a tavaszvárás, a tavasz eljövételének ünnepe is.

A keresztény világ Húsvét ünnepének kialakulása a zsidó Pészah-hoz vezethető

vissza. Ekkor ünnepelték a zsidók Egyiptomból való kivonulását. Az Ótestamentum szerint ekkor, az Egyiptomot ért tíz csapás közül az utolsóként, lecsapott a Halál Angyala és magával ragadott minden elsőszülött fiút. A zsidók Isten parancsának engedelmeskedve azonban bárányt áldoztak, és annak vérével bekenték ajtóikat, így a Halál Angyala őket nem bántotta. A Pészach ünnepének előestéjén fogyasztották el a szokásos Széder esti vacsorát, amely élesztő nélküli kenyérből és borból állt. Jézus a Gecsemáni kertben, letartóztatásának estéjén a Szédert ülte meg, tanítványai körében fogyasztotta el a vacsorát is, amely azóta az "Utolsó Vacsora" néven lett közismert. Ezen az estén adta őt át Júdás a katonáknak a híres áruló csókkal. Miután Poncius Pilátus nem volt hajlandó ítélni felette, a zsidó nép dönthetett, hogy Barabás vagy Jézus részesüljön kegyelemben. Az emberek Barabást választották. Így Jézust, miután saját vállán cipelte végig keresztjét vesztőhelyére, a Golgota, vagyis a Koponyák hegyére, a zsidó Húsvét pénteki napján megfeszítették. Néhány óra múlva meg is halt a kereszten, családja pedig zsidó szokás szerint egy hegyoldalba vájt barlangban temette el. A barlang szája elé egy nehéz követ gördettek, Pilátus pedig öröket állíttatott, mert a jövendölés szerint a harmadik napon Jézus el fogja hagyni a sírt. Másnap szombat, azaz sabbath volt, ilyenkor a tízparancsolat törvényei szerint pihenőnapot kell tartani minden hívőnek. A komoly előírások miatt családja és tanítványai csak vasárnap mehetek el megint nyugvóhelyéhez. Csakhogy a sírt lezáró követ elmozdították és a barlangban nem volt ott a test, csak a leplek, amelyekkel beborították. Két angyal ült a barlangban, majd Máriának megjelent a feltámadt Jézus is.

A Húsvét minden évben más-más napokra esik, úgynevezett mozgó ünnep. A tavaszi napjegy-egyenlőség (március 21.-e) utáni első holdtöltét követő vasárnapon és hétfőn ünnepeljük.

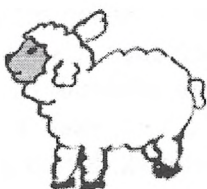

A Húsvét magyar neve arra utal, hogy régen, a 40 napon át tartó nagyböjt után, mely Jézus negyvennapos sivatagi tartózkodásának emlékére, önmegtartóztatásra tanít, ekkor ettek először húst az emberek, "hús vettek magukhoz".

Több európai országban Ostara istennő ünnepének neve ragadt a húsvétra: Oster vagy Easter. Ostara a germán istenek közül az alvilág felett uralkodott, tavaszi ünnepét pedig a napéjegyenlőség napján ülték meg. Ostara ünnepéhez vezethető vissza a húsvéti nyúl és a tojás szimbólumai is.

A Húsvét nem egy nap, hanem több nappól álló ünnepsorozat, ma már csak a Húsvétvasárnapot és a Húsvéthétfőt ünnepeljük országosan. Ezeken a napokon meghatározott ételeket fogyasztanak az emberek: kalácsot, tojást, bárányhúst illetve sonkát.

A Húsvéhoz több szokás is tartozik, amelyek közül leginkább ismert a húsvéti nyuszi hozta ajándék, (ez a városokból terjedt el, újabb keletű) és a locsolkodás, ami nagyon régi, általánosan elterjedt szokás volt.

Locsolkodás

A húsvéti locsolkodás világi szokás. Régebben húsvét hétfőn faluhelyen a kútból húzott vízzel locsolták meg a lányokat, vagy nemes egyszerűséggel egy

patakba vetették. A fiúk ezután tojást és szalonnát, vagy festett tojást kaptak, ez utóbbival a lány még az érzelmeit is ki tudta fejezni. Ma a fiúk illatos vízzel locsolnak. A műveletet mondókával kísérik. A lányok köszönetképpen még ma is ajándékot adnak, de ma már a festett tojást sok helyen felváltotta a csokoládéból készült tojás vagy nyuszi figura. Sokszor aprópénz is jár a locsolkodónak. Észak- és nyugat-magyarország egyes falvaiban locsolás helyett a vesszőzés dívik. Mindkét szokás az ősi termékenységvarázsló rítusokból ered.

Tojásdíszítés

Húsvét alkalmával szinte mindenhol festenek vagy díszítenek tojást. Kerülhet az ünnepi asztalra és lehet a locsolók ajándéka is. Készülhet főtt tojásból, ezt elfogyasztják az ünnepek alatt, és díszíthetnek kifőtt tojást, amit általában a következő Húsvétig megőriznek.

A tojás lehet egyszínű, általában piros (kék, sárga, zöld -és amilyenre a festőlé sikerül), de lehet különféle technikával készített díszes, rajzos is.

Tojásdíszítési lehetőségek

Festés

Ma már sokféle kiváló festéket lehet kapni a boltokban, ami megkönnyíti a tojásfestést, érdemes azonban kipróbálni a hagyományos festési eljárások közül is néhányat. Talán legismertebb a vöröshagyma héjával való festés. A hagymá-

nak a száraz, színes külső héját kell összegyűjteni, jó sokat. A festés alkalmával a hagymahéjra öntsünk vizet, forraljuk fel, és ebben a lében áztassuk az előzőleg keményre főzött tojást, ami így barnás színű lesz. Minél tovább hagyjuk a festőlében, annál sötétebbre színeződik a tojás. Száradás után olajjal vagy szalonnabőrrel lehet fényesíteni.

További természetes festékek: beige – hagymahéjjal főzni kék - áfonyalében vagy szárított bodzabogyó főzetében áztatni barna - fekete teában vagy erős kávéfőzetben áztatni zöld - spenótlébe tenni rózsaszín - málnaszörpbe tenni piros – ecetes céklalébe tenni, vagy lilahagyma héjával főzni.

Írás

Az írott, vagy hímzett tojást is könnyen elkészíthetjük, a festéken kívül egy – lehetőleg méhviaszból készült gyertya -, és egy pálcika kell hozzá. Azok, akik művészi szinten foglalkoznak a tojásdíszítéssel írókat használnak, innen a technika neve. Az íróka egy fémcsővecske, amit hozzáerősítenek egy pálcikához, ennek segítségével rajzolnak mintákat a tojásra. Enélkül is lehet írni a tojást, arra kell csak vigyázni, hogy a viasz folyékony maradjon. A viasszal rajzoljunk a főtt tojásra díszítést, ezután fessük a kívánt színre. A festék nem fogja meg a viaszos helyeket, a festés után ezek világosak maradnak. Ha nagyon ügyesek vagyunk, a viaszt le is kaphatjuk a tojáshéjról, akkor még szebben kirajzolódik a mintánk.

Batikolás

Vannak olyanok is, akik úgy gondolják, nem tudnak ügyesen rajzolni, nekik sem kell lemondani a díszes tojásról, ők megpróbálkozhatnak a batikolással. Ehhez a már ismert tojásfestő leveken túl apró, érdekes rajzolatú levelek szükségesek. Ezeket a festés előtt parkokban, út mellett lehet begyűjteni. A főtt tojás héjára kell

ezeket a leveleket rákötni, erre legjobb megoldás egy rossz harisnya. Ezután lehet a tojást -harisnyástól, levelestől- a tojásfestő lében megfesteni. A levél helye világos marad. Száradás után vegyük le a tojásról a kötést, és fényesítsük ki a művünket. Ennek a technikának a titka az, hogy szorosan legyen a levél a tojásra rögzítve.

Rátét

Igen szép és különleges a csipkemaradékokkal történő díszítés. Rövidáru boltban lehet vásárolni csipkéből készült keskeny díszítő szalagokat. Ezeket egyszerű ragasztóval kell a tojásra erősíteni. Ez a technika legszebben a festetlen tojáshéjon érvényesül.

Folton-folt

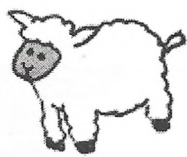
Ehhez a technikához hungarocellból készült tojásforma, egy éles kés, olló és sok szép színes anyagmaradék szükséges. A hungarocell tojásba vágjunk keskeny vonalakat, ezzel a tojást több részre lehet osztani. A részek formájánál kicsit nagyobb anyagdarabokat vágunk ki, és ezek szélét nyomkodjuk a tojásba vágott résekbe. Az anyag ráfeszül a tojásra, egyúttal bevonja azt. Így különleges, időtálló tojásokat készíthetünk, ami a szobánk díszje is lehet amellet, hogy kitűnő ajándék a locsolóknak.

Viasszal írt tojások

Régi időkre tekint vissza és igen elterjedt volt a viasszal írott tojások festése. Mivel nagyon mutatósak az ily módon díszített tojások, és a technika szinte határtalan teret enged a mintáknak és a fantáziának, még ma is nagyon kedvelt módja ez a hímes tojás készítésének. Elkészítéséhez szükségünk lesz főtt tojásokra, amelyekre megolvastott viasszal (vagy gyertyával) íróka segítségével mintákat rajzolhatunk.

Ügyelni kell arra, hogy az olvasztott viaszt mindig melegen tartsuk, hogy folyékony maradjon, és így könnyen fel lehessen vinni a tojásra. Készíthetünk klasszikus írókát (kb. 10 cm hosszú ágdarab egyik végét behasítjuk kb. 2-3 cm-re, és egy kis réz csövecskét erősítünk a hasítékba erős cérnával), de próbálkozhatunk más esz-közökkel is, mint például a tollbetét, hurkapálca, seprőcirok, stb. Ha a mintákkal elkészültünk, akkor a festőlébe helyezzük a tojásokat. Ma már készen lehet kapni különböző tojásfestékeket por, tableta, vagy lap formájában, amelyekből a használati útmutató alapján készíthetjük a színes festőleveket. Ezekben hagyjuk állni a tojásokat egészen addig, amíg már szépen, egyenletesen befogta őket a festék. Akkor kivesszük, szárazra törölgetjük, és a felesleges viaszt lekapargatjuk róla. Ha ezután még egy szalvétával át is dörgöljük, szép fényes tojásokat kapunk.

Márciusi eseménytár:

2005. március 21., 13⁰⁰ - 16⁰⁰: Termékbe-
mutató

2005. március 23., 9⁰⁰ - 11⁰⁰: Ruha-árusítás

2005. március 25., 9⁰⁰ - 11⁰⁰: Vegyes-árusítás

Közlemények

A zalavári Cirill-Metód Általános Iskola
Szülői Szervezete
ezúton fejezi ki KÖSZÖNETÉT mindazon

Kedves Szülőknek és pedagógusoknak,
akik munkájukkal és felajánlásaikkal,
iskolánk hagyományos farsangi rendez-
vényét és az iskola javára rendezett bál
sikerét elősegítették.

Külön köszönetünket fejezzük ki
azoknak a magányszemélyeknek és
vállalkozóknak, akik adományaikkal
hozzájárultak rendezvényükhöz:

- Gábor Csaba
- Fanni ABC
- Lucz József
- Saffer Jenőné
- Tóth László
- Zentai György és a zalavári óvoda
dolgozói

Köszönjük

Az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esély-
egyenlőségi Minisztérium által meghirdetett
„Serdülőkorú lányok és fiúk egészségtudatos
magatartásának fejlesztése” című programso-
rozat indult 2005. február 24-én.

Az előadások témái a serdülőkorú testi-, lelki
változások, párkapcsolatok, korszerű fogam-
zásgátlás, káros szenvedélyek megelőzése.
A programsorozat a Zalavárért Közalapít-
vány, valamint a Sármellék Művelődéséért
Közalapítvány támogatásával valósul meg.
Támogatásukat ezúton is köszönjük.

*Előadásaikra a meghívottakon túl, minden 14-18
év közötti érdeklődőt szeretettel várnak.*

*Az előadások időpontjai megtekinthetők a
klubhelyiség hirdetőtábláján.*

Kiadja: Községi Önkormányzat Zalavár
Szerkesztette: Csillag Andrea
művelődésszervező-könyvtáros